

Könyvtári HÍRADÓ

A FŐVÁROSI SZABÓ ERVIN KÖNYVTÁR DOLGOZÓINAK TÁJÉKOZTATÓJA

XLIII. évfolyam 5. szám 1999. május Ára: 10,- Ft

"Európa legnagyobb könyvesboltja"

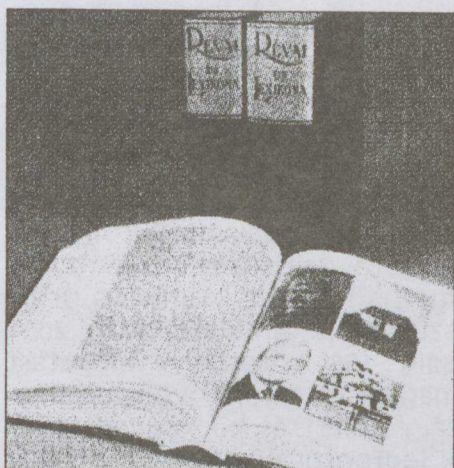
KÖNYVTÁROS SZEMMEL

VI. Budapesti Nemzetközi Könyvfesztiválon

Színes forgatag, beszélgető emberek, nyüzsgés, kellemes hangulat, és pavilónok pultjainak sok-sok négyzetcentiméterén könyv, könyv és könyv... Minden eddiginél impozánsabb kínálattal nyitotta meg kapuit a VI. Budapesti Nemzetközi Könyvfesztivál az érdeklődőknek, a könyv szerelmeseinek. Természetesen és immár hagyományosan a könyves szakma legkiválóbb hazai és külföldi képviselői adtak ismét találkozót a Kongresszusi Központban.

Nemcsak a kulturális seregszemle szándéka vezette őket, de az az igény is, hogy bemutathassák az elmúlt év könyvtermését, információt cseréljenek, adjanak, vegyenek, más szóval üzletet kössenek. Mert itt vásárolni is lehet, olykor olcsóbban, kedvezményesebben, mint a boltokban, bár nem mindig kényünk-kedvünk szerint: mert a szebbnél szebb kiadványok ára még kedvezményesen is határt szabott a vásárlási szándéknak. Itt valódi adás-vétel folyik, licencek cserélnek gazdát, szerzői jogokról tárgyalnak, kapcsolatok szerveződnek.

Az idei könyvfesztivál bőséges kínálata egyben készülődést is jelentett a magyar könyvkiadás nagy megmérettetésére az őszi frankfurti könyvvásáron, ahol is Magyarország díszvendég lesz, s kitüntetett figyelem övezi majd a hazai művészeti és kulturális életet. Ezúttal – és itt – azonban a magyarországi olvasóknak mutatkoztak be a kiadók, legkülönbözőbb kiadványaikkal, széles skálán kínálva tan- és szakkönyveket, művészeti és irodalmi kiadványokat, tudományos műveket. A nemzetközi elismertséget mutatja az a tény is, hogy a német könyvkiadás soha nem tapasztalt mér-

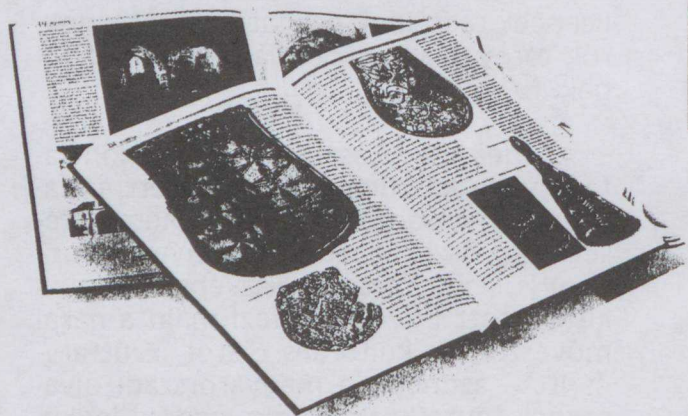

RÉVAI ÚJ LEXIKONA SOROZAT
A XX. SZÁZAD MAGYARSÁGÁNAK
LEXIKONA I-II-III. kötet

tékben mutatkozott be kiadói által, felsorakoztatva azokat a magyar szerzőket is, akik német fordításban rangot szereztek az európai irodalmi életben. Jó volt látni a standokon Konrád György, Petri György, Esterházy Péter, Keszi Imre, Nádas Péter munkáit – hogy csak a jelentősebbeket említsem. Műveik jelenleg is kaphatók Németországban, s nem kevesebb, mint ezeröttszáz címmel van jelen a magyar kultúra ezen a piacon. A már említetteken kívül angol, francia, spanyol, skandináv, orosz, ukrán, lengyel kiadók is jelentkeztek, s a világ majd minden kultúrköréből érkeztek kiállítók.

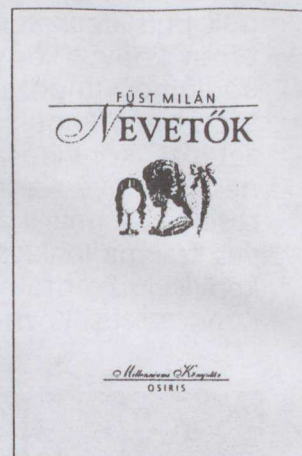
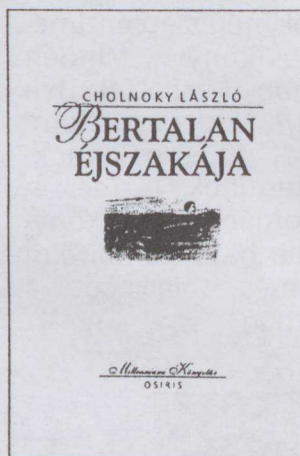
Mellettük – joggal elmondhatjuk – nem kellett szégyenkezniük a hazaiaknak sem. Értékes és már hagyományosan színvonalas kötetekkel jelentkezett az Európa Könyvkiadó, palettáján felvultatva Rushdie, Safransky, Ellis, Jerofejev, Nabokov, Enzensberger stb. munkáit. Nem maradhat említés nélkül a Kossuth Könyvkiadó nagyszabású vállalkozása sem. A „Magyar kódex”-et, amely átfogó, kifejezetten magyar művelődéstörténeti kézikönyv lesz, hat kötetben kívánja megjelentetni a szerkesztőgárda.

A kézikönyvsorozat történelmünk kezdeteitől a harmadik évezred küszöbéig ad átfogó képet a magyarság életéről, történelméről, nyelvtörténetéről, irodalmáról és művészetéről tudományos mélységű tanulmányok keretében, sokszínű illusztrációs melléklettel. Első kötete igazi szenzációja volt a könyvfesztiválnak, s mind külleme, mind tartalma tekintetében a könyvtárosok kitüntetett figyelmére érdemes. Hiánypótló művel, egy hasznos lexikkal jelentkezett az Enciklopédia Kiadó: megjelenteti a „Kortárs magyar művészeti lexikon”-t, amelynek előfizetési feltételei igen kedvezőek, s a 2000. év végére – azt ígérik – mindhárom kötete megjelenik majd.

Millenniumi Könyvtár

A magyar irodalom 156 gyöngyszeme

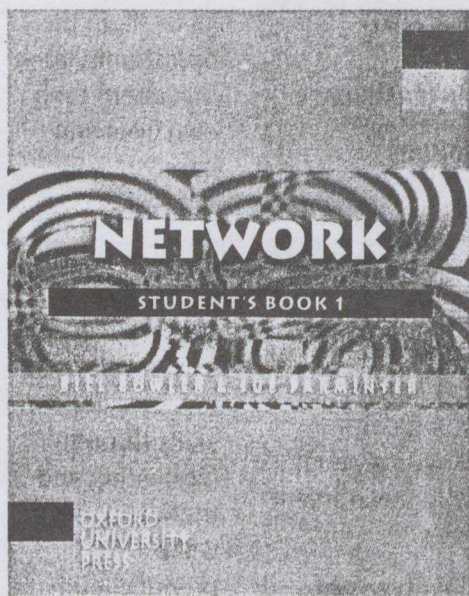

Igazi kuriózumnak ígérkezik az a sorozat, amelyet „Millenniumi Könyvtár” címmel hét kiadó – Balassi, Európa, Jelenkor, Magvető, Osiris, Püski, Talentum – jelentet meg a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma támogatásával. 2001 augusztusáig 156 kötetben válogatást adnak a magyar irodalom gyöngyszemeiből. A máig ismert és közkedvelt klasszikusaink legfontosabb munkái mellett kiadásra kerülnek irodalmunk rejtett kincsei is. Az első tizenkét kötet már megjelent az Osiris Kiadó gondozásában

– Cholnoky László: Bertalan éjszakája; Füst Milán: Nevetők; Nagy Lajos: Kiskunhalom; Heltai Jenő: A 111-es; Mikszáth Kálmán: Új Zrinyiász; Török Gyula: Ikrek; Tamási Áron: Bölcső és bagoly; Szerb Antal: A fehér mágus; Illyés Gyula: A puszták népe; Németh László: Gyász; Kosztolányi Dezső: Néró a véres költő; Móricz Zsigmond: Az Isten háta mögött –, s egyszerű, ám tetszetős külleme mellett az ára is meggyerő (500,- Ft/kötet).

De nem hagyhatjuk említésen kívül a Corvina, a Park, a Balassi, az Atlantisz, a Magvető standjait sem, s mellettük a hagyományosan gazdag választékot nyújtó tankönyvkiadók – Nemzeti Tankönyvkiadó, Apáczay, Oxford, Korona, Mozaik stb. – szinte zavarba ejtő kínálatát.

A könyvek mellett jelentős hangsúlyt kaptak a különböző programok, könyvbemutatók, dedikálások, szakmai fórumok is (köztük az MKE Gyermekkönyvtáros szekciójának konferenciája a gyermekszó kérdéseiről). Számunkra húsba vágó kérdéskört, a készülő új szerzői jogi törvénysarkalatos pontjait ismertette előadásában dr. Ficsor Mihály az Igazságügyi Minisztérium főosztályvezetője. Hagyományos és

nem hagyományos dokumentumaink másolása ürügyén érzékenyen érintheti a könyvtárakat az új szabályozás.

A könyvtárügy hangsúlyosan szerepelt a programkínálatban, hiszen az információközvetítők szerepe egyre inkább felértékelődik, s vele a könyvtárak szolgáltató képessége is új megvilágításba kerül. Hallgathattunk továbbá az elektronikus adatbázisok, biztonsági rendszerek, gyermekfolyóiratok napi problémáiról előadásokat, hogy csak a legfontosabb témákat említsem...

És mégis: mindenekelőtt a könyv! Színesek és fekete-fehérek, kicsik és nagyok, több ezer cím, és megszámlálhatatlan gazdagsága a témáknak...

Úgy látszik, hogy Magyarországon még mindig szeretik a jó könyvet. Legyen ez bátorítás, kedves kollégáim!

Farkas Lászlóné

KORTÁRS MAGYAR MŰVÉSZETI LEXIKON

Gyermeklapok a könyvtári foglalkozásokon

/A Buci Maci és a Dörmögő Dömötör című gyermeklapok felhasználása óvodásoknak és hátrányos helyzetű gyerekeknek tartott gyermekkönyvtári foglalkozásokon/

A gyermekkönyvtári dokumentumok között fontos helyet foglalnak el a gyerekeknek készült időszaki kiadványok. A bicskei Nagy Zsolt Városi Könyvtár az 1999-es évre 7 féle különböző korosztálynak szóló gyermekújságot fizetett elő. Ezek a következők:

- Buci Maci 3-9 éves gyermekek magazinja.
- Dörmögő Dömötör kulturális gyermeklap 3-7 éveseknek.
- Donald Kacsa magazin, képregény.
- Kincskereső, irodalmi folyóirat 10-14 éveseknek.
- Szivárvány heted 7 határon, alsósoknak.
- Természet, a Süni és a Természet magazinok utódlapja.
- Tudorka és barátai, játékos ismeretterjesztő gyermekmagazin.

Könyvtárunk ifjú olvasóinak lehetőségük van a legfrissebb számok helyben olvasására, a régebbi számokat, pedig 10 napos határidővel kölcsönözzük is. Ennek ellenére évek óta azt tapasztaljuk kollégáimmal, hogy a Donald Kacsa képregényein kívül nem kölcsönzik az időszaki kiadványokat a gyerekek, sőt a polcra is alig veszik le a Dörmögő Dömötört, Kincskeresőt. Az okokat kutatva arra a meggyőződésre jutottam, hogy a könyvtári újságokat nem érezhetik sajátjuknak a gyerekek, nem lehet megoldani a rejtvényeket, beleszínezni az újságba, kivenni belőle a posztert stb. Az időszaki kiadványok rövidke versei, meséi nem vehetik fel a versenyt a vers- és mesegyűjteményekkel, melyeket előszeretettel kölcsönöznek már a legkisebbek is. Fontosnak tartanám, hogy a még önállóan olvasni nem tudó gyerekeknek a Dörmögőből, Buci Maciból klasszikus gyermekverseket és népmeséket is olvashassanak fel szüleik, erre az utóbbi időben kevés lehetőséget kínálnak a gyereklapok.

Feltettem magamnak is a kérdést, hogy, ha nincs a használók részéről igény a mai gyermekfolyóiratokra, akkor miért fizetjük elő mégis ezen kiadványokat? A válasz egyszerűnek tűnik. A könyvtár kultúraközvetítő intézmény, ezért a dokumentumtípusok széles skáláját kell hogy felkínálja használóinak. A gyermekkönyvtárosok ötletein is múlik, hogy a gyermekfolyóiratokat megismerjék az óvodások, iskolások. A gyerekek érdeklődését fel kell kelteni a lapok iránt, s ehhez nagyon jók a csoportos könyvtári foglalkozások.

Évek óta tartok a bicskei gyermekkönyvtárban csoportos foglalkozásokat óvodásoknak és hátrányos helyzetű gyerekeknek. Az óvodásokra és a hátrányos helyzetű 6-10 éves gyerekekre jellemző, hogy figyelmük tartósan 10 perc körüli időre köthető le, de a foglalkozások folyamán változatos módszerek alkalmazásával ez az idő 50-60 perc is lehet. A könyvtári foglalkozásokon a főszereplők minden esetben az állományunkban megtalálható dokumentumok (könyvek, időszaki kiadványok, hanglemezek, CD-ROM-ok).

Gyermeklapok az óvodás foglalkozásokon.

Az óvodás foglalkozások témái nagyon változatosak, legkedveltebbek az évszakokhoz, ünnepekhez kapcsolódóak (pl.: ős, tavasz, karácsony, farsang, március 15., húsvét, Anyák napja stb.), de szeretik a legkisebbek az állatos, közlekedés, fogápolás témájú foglalkozásokat is.

Néhány példán keresztül szeretném bemutatni hogyan használok fel a Buci Maci és a Dörmögő Dömötör című újságok új és régebbi számait óvodás foglalkozásokon.

- Az évszakokhoz kapcsolódó foglalkozásokra mindig kikészítem önálló nézegetésre a Buci Maci és a Dörmögő Dömötör aktuális számait a képeskönyvek mellé.
- A *fogápolás* című foglalkozásra a rövidke verses mesék a Buci Maci 1996/3. számából választottam. *Locska Liza és Borzas Peti éppen a fogorvosi rendelőben* voltak. A rövid történet jól illeszthető volt az 1993/1. számú Dörmögőben talált, kivágott, összerakott és berendezett orvosi szobához, melyet a foglalkozáson a kicsik megnéztek, beszélgettünk róla, felismerték a berendezési tárgyakat.
- Egy régi Dörmögő újságban találtam, és évek óta nagy sikerrel használok *Húsvéti készülődés* című foglalkozásokon a *tojáskirakó* játékot. A különböző félbetörött hímes tojások párcsajait a gyerekek keresik meg, közösen tűzzük ki a falújságra. Közben alkalom nyílik ötleteket gyűjteni tojásfestő motívumokra, megszámlálni az azonos színű tojásokat.
- Hasonlóan jól használható a Dörmögő 1993/3. számában talált a *Szabadságharc katonáinak fegyverei*, és az idej 3. számban a *Huszárkirakó a Március 15.* című foglalkozáson. A kivágott rajzok kevésbé tépődnek, tartósabbak, ha kartonra ragasztjuk. A huszárkirakó a könyvtári foglalkozásokon kívül is jó játéknak bizonyult, a játékos polcraól gyakran leveszik a gyerekek.
- Az *Itt a tavasz!* című foglalkozáson *tavaszi virágokból készítünk falújságot* közösen a gyerekekkel (ebbe mindenki aktívan részt vehet, ezért nagyon közkedvelt), a virágok képeit régi gyermeklapokból gyűjtöttem össze, mára már 30-40 különböző képecském van. Színük szerint csoportosíthatjuk is ezeket, megszámlolhatjuk egy-egy képen hány virág található, melyik több, kevesebb. Később a falújságon szereplő képek segítségével hasonló virágokat próbálnak keresni a gyerekek a könyvekben is.
- Az *Anyák napi készülődéshez* az idej Dörmögő 2. számában találtam két origami ötletet, melyek közül a *Bálint-napi szívet*, kis segítséggel óvodások is elkészíthetik. A könyvtárban sajátkezűleg készített ajándékot örömmel viszik haza a legkisebbek édesanyjuknak.
- A *Farsang* című foglalkozáshoz évek óta gyűjtöttem a *farsangi jelmezötleteket* a gyermeklapokból, ezeket falújságra kitűzve örömmel nézegetik a gyerekek.
- Az *Ősz* témájú foglalkozáson ötletadóként *levélképek* készítéséhez jól felhasználhatóak a Dörmögő elmúlt évi pályázatára érkezett alkotások, ízelítőt közöltek az idej 2. számban.
- Örömmel tapasztaltam, hogy a Dörmögő legfrissebb számaiban nagyon ötletes *társasjátékok* vannak pl.: *Hócsata* 1999/2. számban, *Százhuszonöt lépés az iskoláig* 1999/3. számban, *Nyusziposta* 1999/4. számban. Ezeket kartonra felragasztva nemcsak társasjátéktárunkat színesítettük, hanem kisebb létszámú óvodás csoportnál például a *Közlekedés* témájú foglalkozáson csoportos társasjátékokra is felhasználható. Hasonló módon elkészíthető színes társasjátékokat a Buci Maciban is találtam, legutóbb a januári számban egy kockajátékot *A hóember sálja* címmel!
- A Buci Maciban található kiemelhető mellékletekből az elmúlt években nagyon sikeresnek bizonyult *Buci Maci papírvárosa*, melyet délutánonként együtt vágtunk, ragasztottunk a gyerekekkel, majd az egyre terebélyesedő városkát minden óvodás csoport kicsit átalakította, tologatták a kisautókat, beszélgettünk néhány fontos közlekedési szabályról. Mára már kicsit elrongálódtak a papírházak, papírautók, de a *Közlekedés* témájú foglalkozáshoz még felhasználhatóak.
- Az óvodás csoportok egyéni vagy közös ajándékot kapnak minden könyvtári foglalkozás után. Ilyen ajándékokká válnak a Dörmögőben található poszterek, a Buci Maci mellékletei közül néhány, mint például legfrissebb számból *Buci ecsettartója*.
- A Dörmögő 1998-as évfolyamában megjelent egy sorozat *Dörmi rendet csinál* címmel. Ezek az oldalak jól felhasználhatóak az *Óvjuk a természetet!* című foglalkozáson. A képekről való beszélgetéssel, a képrészletek összeillesztésével játékos formában ismerik meg a gyerekek környezetük óvásának, védelmének legalapvetőbb szabályait.

A példák sorát még folytathatnám, de úgy gondolom ennyiből már világossá vált, hogy én, gyermekkönyvtárosként fürkészve figyelem a legfrissebb számokat arra is gondolva, hogy a későbbiek folyamán mit, hogyan, milyen témájú foglalkozáshoz tudok felhasználni. A gyermeklapok kiadói lehet, hogy ferde szemmel néznek rám, hogy én feldarabolom, kivagdosom az általuk gondosan szerkesztett folyóiratokat. Ennek ellenére én meggyőződéssel mondom, hogy ez is népszerűsíti kiadványaikat.

Szeretnék erre egy példát mondani.

A legutóbbi számból kiemelt posztert egy óvodás csoport kapta ajándékba. A poszteren rajta van a Dörmögő Dömötör felirat, s az óvodai csoportszobát díszíti. A gyerekeknek nagyon tetszik a kép, ők is szeretnének hasonló dörmis plakátot szobájuk falára, ennek hatására talán néhány kisgyerek vagy édesanya az újságárusoknál megnézi a folyóirat legfrissebb számát, esetleg megvásárolják, megnézegetik, elolvassák közösen... Ebben az esetben már nem a poszter lesz a fontos, hanem a saját újság, a kisgyereké, melynek rejtvényeit megfejtheti, lapjait kiszínezhetheti és tele van színes képekkel, rövidke versekkel, mesékkel.

Abban biztos vagyok, hogy a gyerekek érdeklődésének felkeltéséhez a gyermeklapok iránt a csoportos óvodás foglalkozások nyújtotta lehetőségek jól kihasználhatók, s erre akkor van mód, ha a gyermeklapok megtalálhatók a könyvtárak polcain.

Gyermeklapok a hátrányos helyzetű gyerekeknek tartott foglalkozásokon.

Könyvtárunkat évek óta látogatják a városunkban működő József Attila Általános iskola diákjai, ahol olyan gyerekeket oktatnak, akik a normál általános iskolai követelményeknek nem tudnak megfelelni. Az osztályok 8-10 fős létszámúak, a gyerekek között sok a beszédhibás, magatartási zavarokkal, gátlásokkal küszködő, legtöbbször a környező falvakból ingáznak naponta, s hátrányos családi körülmények között élnek. Ezeknek a gyerekeknek a könyves környezetet csak az iskola vagy a könyvtár tudja felkínálni. Gyermekfolyóiratokkal a könyvtárban találkozhatnak először ezek a 6-10 éves kisdíákok.

Mivel kis létszámú csoportokról van szó, ezért a hátrányos helyzetű, gyengébb értelmi képességű gyerekeknek tartott foglalkozáson nagy szerepet kapnak a színes, képes foglalkoztató feladatokkal tarkított gyermeklapok. Önállóan olvasni az első-második osztályosok még alig tudnak, az olvasási technika elsajátítása csak második osztály végére követelmény.

A harmadikosok számára már Búvárkodás a gyermeklapokban címmel az egyes gyermeklapok rovataival, részeivel ismerkedünk, beszélgetünk és képeket, ismertetőket keresünk arról, hogyan készülnek az újságok. Volt olyan osztályom, akik önálló újság összeállításával is megpróbálkoztak. Példaként, szemléltetésként ezeken a foglalkozásokon a legtöbbet a Buci Maci és a Dörmögő Dömötör folyóiratokat használom.

Az óvodás foglalkozásoknál felsorolt példák szinte mindegyike ezeknél a gyerekeknél is jól alkalmazható. Ismétlés helyett néhány az óvodásokétól eltérő példát szeretnék bemutatni arra vonatkozólag, hogyan használom a hátrányos helyzetű alsó tagozatos tanulóknak tartott foglalkozásokon a két gyermeklapot.

- Ezek a gyerekek nagyon fogékonyak a képi kultúra iránt, szívesen nézegetnek mindent, ami színes, képes. Az irányított beszélgetés egy-egy témáról könnyebb számukra, ha ehhez képeket nézegethetnek segítségül. A Buci Maci számaiban többször felfedeztem egy-egy elkezdett történetet, melyet a rajzok alapján szívesen folytatnak a gyerekek. Egy ilyen rajzos összeállítás elmesélésére vállalkoztunk, a madarokról való gondoskodás fontosságáról a Téli témájú foglalkozáson.
- A Buci Maciban sok számolgotós, megfigyelős feladat található, a Húsvéti foglalkozáson jól használtuk a legfrissebb számban lévő Húsvéti számlálgatót és a Virágszedő versenyt. A játékos matematika közben virágokról, húsvétról szóló versikék, dalok hangzottak el a gyerekek spontán megnyilvánulásai során. Az ügyes feladatmegoldást, verseket, dalokat a Tíz nyulacska történetének felolvasásával jutalmaztam, melyet szintén az áprilisi számban találtam.

- A Dörmögő, Dörmi tudor rovatában sok színezős, labirintusos, összekötős játék van. Az egyes foglalkozások végén ezekből készített fénymásolatokat kapnak a gyerekek, melyet az iskolában oldanak meg és örömmel hozzák vissza a következő foglalkozásra, hogy nekem is megmutathassák milyen ügyesen „rejtvényeztek”.
- A negyedikesek vállalkoztak rá, hogy a Buci Maci számaiból összeállítják az állatlexikont, amelyet majd minden olvasónk használhat. A sündisznóról szólót közösen elkészítettük, nagyon tetszett nekik, mindegyikük többször átlapozta, elolvasta. A májusi foglalkozásra terveztük, hogy folytatjuk a kötetek elkészítését.
- Aki hátrányos helyzetű gyerekekkel foglalkozik, azt mindig érik kellemes meglepetések. Egy elsős kislány, akinek beszéde egyáltalán nem érthető, mindig mosolyogva, szeretettel néz rám a foglalkozásokon, a játékokban részt vesz, mindent megért, néha mutogatását nekem is sikerül megértenem. Az egyik foglalkozás végén kezében a Dörmögő Dömötörrel a lábához kuporodott, mutogatta a képeket és kérte, hogy meséljek. 10 percig megszűnt körülöttünk a világ, tekintetéből látszott, hogy nagyon örül.

A példákat még sorolhatnám, hiszen minden foglalkozás tele van apró részletekkel, minden részlethez (kiváltképp a hátrányos helyzetű gyerekeknél) megfelelő módszereket és eszközöket kell kiválasztani, mely aprólékos munkát igényel. Ezért fontos, hogy minél jobban ismerjem a gyermeklapokat, hogy ötleteket gyűjtve, minél gyakrabban tudjam felhasználni azokat a foglalkozások színesítésére.

Nagyon jónak tartanám, ha a József Attila Általános Iskola az osztályoknak is előfizethetné ezeket a lapokat, de erre jelenleg nincs lehetőségük.

Befejezésként szeretném összegezni a véleményemet a két általam, csoportos foglalkozásokon felhasznált gyermeklapról.

Mindkét lapban a gyerekek életkori sajátosságaihoz igazodóak a foglalkoztató feladatok, az illusztrációk tetszetősek, figyelemfelkeltőek. A Dörmögőt inkább a 3-6 éveseknek ajánlanám, a Buci Maci feladataival inkább a 4-7 évesek lapja. A Buci Maci szerintem, s a környezetemben lévő gyerekek véleménye alapján, a 8-9 éveseknek már túlságosan kisgyerekes, játékos foglalkoztató feladatai nem a korosztály igényeinek megfelelőek.

Mindkét lapból hiányolom a klasszikus meséket, gyermekverseket, mondókákat, gyermekdalokat.

A hirdetések, reklámok tudom, hogy pénzt jelentenek a kiadóknak, remélhetőleg nem fogják elurálni egyik lapot sem.

Én gyermekkönyvtárosként örülök annak, hogy léteznek gyermekfolyóiratok, s ezek a könyvtárakban is elérhetőek. Munkám során arra törekszem, hogy minél több gyerekek felkeltsem az érdeklődését a gyereklapot iránt. Szeretném, ha a mai gyerekeke felnőttként úgy emlékeznének vissza a gyereklapokra, mint én a dörmögőre, Kisdobosra, Pajtásra, melyeknek mindig nagy izgalommal vártam az újabb számait, s nemrégiben még pár poros számot is találtam féltve őrzött kincseim között.

Köszönöm, hogy meghallgattak. Kívánok a kiadók munkatársainak sok sikert további munkájukhoz és minél színvonalasabb gyereklapokat a mai olvasóknak!

Endrédiné Szabó Erika

Bicske, 1999. április 24.

* * * * *

Elhangzott a Nemzetközi Könyvfesztiválon: 1999. április 25. MKE Gyermekkönyvtáros Szekció rendezvényén.

És ahogy mi látjuk..., avagy a CD-értekezlet más szemmel

Örömmel értesítünk mindenkit, hogy a Központi Ellátó Szolgálat május hó elején rácsatlakozott a világhálóra! Így módunkban áll áttekinteni majd a piacon megjelenő újdonságokat, és a kapcsolat-tartás is könnyebbé válik a kiadókkal. (Mivel mi sem vagyunk gyakorlott, „szörfözők”, előre is nagyon köszönünk minden olyan segítséget, amely kiadók, árkatalógusok webhelyére vonatkozik.)

A KESZ és a fiókkönyvtárak összekapcsolására elképzelt Internetes összeköttetés első lépcsője tehát megvalósult, „már csak” a könyvtári hálózat teljes körű gépesítésére lenne szükség. A számítógépet sokan formális, technikai dolognak vélik, és nagyon helytelenül nem a munkájukat segítő, könnyebbé tevő apparátust látják benne. Szerencsére azonban néhány egységben nagyszerűen működik az Internetes szolgáltatás, köszönhetően a szervezett tanfolyamoknak, no meg a könyvtáros kolléga lelkesedésének.

Túllépve az Internet kereteit, az egyik legnagyobb CD-gyűjteménnyel rendelkező könyvtárban teljes magabiztonsággal és könnyedén használják az oda nemrégiben kitelepipített AV adatbázist. Ez talán megoldható lenne(?) minden könyvtárban, és értelmét vesztené az a törekvés, miszerint a KESZ –a könyv ügyelet mintájára – tartson CD ügyeletet is. (Sajnos, amúgy sem megoldható a dolog, mert a KESZ adatbázis mentésére mindig négy óra után kerül sor.)

Sokat vitatott téma a letéti jegyzékeken szereplő tételek sorrendje. Mint már néhányszor elmondtuk, amit a gép, a program nem tud, azt mi sem tudjuk. Leltározni letéti állománylistából kell, abból pedig betűrendest és leltári szám szerintit egyaránt tudunk produkálni. 10 darab lemez átvételénél pedig igazán

nem okozhat gondot, ha nincs rendszerezés.

Az értekezleten felmerült a gyűjteményi értéken való kártérítés lehetősége, amellyel a kijelölt könyvtárak élhetnek majd. A javaslat már megszületett, a határozat ez ügyben a közeljövőben várható

Mi mindig szívesen fogadtunk és fogadunk minden olyan elgondolást, amely munkánkat jobbá teszi vagy könnyíti. De a világos színű festék, amellyel majd a sötét borítóra pecsételünk, szerintem egy kissé túlzás. Ez az én keresztem. Valamelyik előadónak egyszer véletlenül – és nem automatikusan – az arcára pecsételünk. Beismerem nem szép dolog, no de hogy minden fórumon terítékre kerüljön a téma?! „Bolhából elefántot” – szindróma. Véleményem szerint egy könyvtári dokumentumon látszania kell a könyvtári jegyeknek. Mint azt nálam sokkal tapasztaltabb kollégám megjegyezte, könnyebben átveszi a lemezt az antikvárius, ha nincs rajta bélyegző. Hát ezt akarjuk? A CD lemez borítójának lemásolása pedig sérti a copyright jogokat.

Mellesleg a mi munkánkat is megkönnyítené: két festékpárna, két bélyegző. Csakhogy most azt kell majd eldönteni, melyik borító számít sötétnek, melyik világosnak. A következő félreértések ebből fognak adódni.

Ennek ellenére optimisták vagyunk a jövőt illetően, és örülünk, hogy a kisebb-nagyobb problémákat leszámítva a kollégák nagy része elégedett munkánkkal. Ezt a színvonalat ezután is tartani akarjuk, segítve ezzel a hálózati könyvtárosok tevékenységét.

Szilák Hajnalka – KESZ CD-csoport

EZ TÖRTÉNT...

Április 17-én nagyszerű Bach-hangversenyt tartott Gyöngyössy Zoltán fuvolaművész és Kemenes András zongoraművész a Király utcai könyvtárban.

Április 23-25-ike között a Budapesti Nemzetközi Könyvfesztiválon Gyermekfolyóiratok régen és ma címmel konferenciát tartott a MKE Gyermekkönyvtárosok Szekciója és a magyar gyermeklapok képviselői. Könyvtárunkat Kucska Zsuzsa képviselte, aki összegző előadáson számolt be a gyermeksjátó helyzetéről a fővárosi könyvtárakban.

Április 24-én ugyancsak a Király utcai könyvtár gyermekrésze adott helyszínt egy hangulatos beszélgetésnek és vidám játéknak. Boldizsár Ildikó meseíró és mesekutató találkozott a gyermekekkel, a mesékhez kapcsolódó játékokat játszott velük, és meseillusztrációk rajzolására „vette rá” őket (nem volt nehéz!). Míg a gyerekek rajzoltak, a szülők és nagyszülők barátságosan elbeszélgettek az előadóval a mese, a mesélés fontosságáról, testet-lelket gyógyító voltáról; ki-ki elmondhatta a saját tapasztalatait, problémáit, kedves történeteit. A délelőtti légköre, csöndes, kulturált hangulata még a sokat tapasztalt könyvtárosok számára is emlékezetes marad.

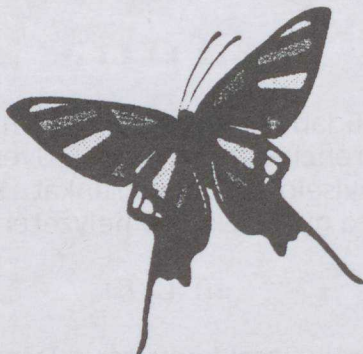

Április 28-tól rendezte meg a Kelenföldi Könyvtár Irodalmi Kávéháza az Alkotó Muzsikusok Társaságának rendezvénysorozatát, AMT-NAPOK '99 címmel. A színvonalasprogram keretében – többek között – Tóth Armand, Szánthó Lajos, Büky Géza és Hajdú Lóránt műveit hallgathatta a közönség, megtekinthette Ütő Endre képzőművészeti kiállítását és megismerkedhetett a Clar-6 együttes klarinétmuzsikájával is.

Mesére, játéokra és beszélgetésre várjuk szeretettel a kisiskolásokat és szüleiket!

Április 29-én nyílt meg a Király utcában (IV/1.) Csabonyi Klára festőművész „Üveg mögött” című kiállítása, amely május 29-ig tekinthető meg a könyvtárban.

Május 12-én CD-ROM bemutató volt a Gutenberg téri (VIII/1.) könyvtárban.

Május 12-13-án könyvtárunk (a Belvárosi régió) és a MKE Gyermekkönyvtárosok Szekciója kétnapos konferenciát rendezett Erich Kästner világhírű író-gyermekregényíró tiszteletére. Az emlékkonferenciát dr. Fodor Péter főigazgató és Pobori Ágnes régióigazgató nyitották meg a Központi Könyvtár olvasótermében, majd a résztvevők meghallgatták Dr. Bernd Dolle-Weinkauff professzor (Frankfurt, Goethe Egyetem) átfogó, irodalomtörténeti tanulmány értékű előadását. A kétnapos programban szerepelt még regény-befogadás vizsgálat (Lipócziné dr. Csabai Sarolta, Kecskemét Tanítóképző Főiskola), játékos műfeldolgozás „A repülő osztály” és a „Május 35...” című művek alapján (Szász Ilona, FSZEK), „ikerjáték” a Bajza utcai Gábor Ignác ének-zene Általános Iskola tanulóinak előadásában (Két Lotti). Fórumot és a konferencia záró összegzését Kucska Zsuzsa szekcióelnök tartotta meg a Terézvárosi gyermekkönyvtárban.

Május 13-án a Belvárosi régió Szakolvasójában (VII/1-3.) hagyományteremtő összejevetelt tartott Kesztyűs Ferenc festőművész baráti társasága. A vendégek – Czigány György, Obersovszky Gyula és sokan mások – a közelmúlt magyar történelmét és művelődéstörténetét idézték fel, és dedikált kiadványaikkal ajándékozták meg a könyvtárat.

Május 15-16-án könyvtárunk képviselőjében ismét részt vett a Kelet-pesti és a Belvárosi régió a Magyar Nemzeti Múzeum által szervezett Múzeumok Majálisán. A Központi Könyvtár kiadványai és duplumkönyveink árusítása most is tömegével vonzotta a látogatókat, sőt idén az időjárás is hozzájárult ahhoz, hogy valóban sikeres akciót bonyolítottunk le, miközben „méltó környezetben” népszerűsítettük a Szabó Ervin Könyvtár szolgáltatásait.

SZAKSZERVEZETI HÍREK

A szakszervezeti segélyeket és tagdíj ügyeket intéző bizottság személyi összetétele megváltozott.

Vári Zsuzsa közhasznú információ
Paunoch Éva VII/1
Vazinai Mária X/4

A fenti bizottság minden hónap második hétfőjén ül össze, ezért kérjük, hogy az igények ez ideig érkezzenek be.

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG
Elnöke

Közgyűjteményi és Közművelődési Dolgozók
Szakszervezete

Budapest

Őszinte tisztelettel köszöntöm a ma tízesztendő Kőgyűjteményi és Közművelődési Dolgozók Szakszervezetét.

Jól emlékszem arra, hogy milyen fontos, mondhatni meghatározó szerepet töltek be az újonnan létrejövő szakszervezetek a demokratikus rendszerváltás kezdetén. Választva a közvetlen érdek- és értékvédelem képviselőit, új szemléletet hoztak a magyar közéletbe. A kezdeményezők közül, sajnos, jó néhányat elsodort a változó világ, mások indokolatlanul háttérbe szorultak, de szerencsénkre nem is kevesen vannak olyanok, akik megerősödtek, megerősödtek a közösen megélt rendszerváltó évek alatt. nekik is köszönhetjük, hogy az egymást váltó kormányoktól függetlenül erős a munkavállalókat következetesen képviselő szakszervezet, a KKDSZ.

Magam is benne vagyok a mindennapok sűrűjében, folyamatosan tájékozodom a nehézségekről, a tennivalókról. Nem kívülről mondom, mikor felvetem a múzeumok, a művelődési házak, a könyvtárak, a levéltárak helyzetét, hogy értékes tevékenységüket megilleti a társadalmi elismertség, anyagi és erkölcsi megbecsülés. E téren mindannyiunknak közös a felelőssége és közegek a tennivalóink. Úgy gondolom, hogy ne csak az elszalasztott lehetőségekről, a felgyülemlett tennivalókról beszéljünk, hisz azokat – sajnos – mindannyian jól ismerjük. Úgy vélem, fontosabb, hogy mindazok, akiknek bármiféle szerepük van e területeken, gondolják végig a dolgukat, s gondolkodjanak el rajta: vajon megtették-e mindent, megfeleltek-e a maguk támasztotta követelményeknek. S ha hiányosságokat észlelnek, ne késlekedjenek a cselekvéssel.

Engedjék meg, hogy a közgyűjteményi és Közművelődési Dolgozók Szakszervezetének további eredményes éveket kívánjak, hiszem, hogy a Szakszervezet változatlanul képes kultúrát közvetíteni, az értéket létrehozó emberek megbecsülését szolgálni. Remélem, hogy az elmúlt tíz esztendőhöz hasonlóan a magyar kultúra védelmezője marad – mindannyiunk javára.

Budapest, 1999. április 8.

Göncz Árpád

SZEMÉLYI HÍREK

Kilépők:

Kalocsai Andrea könyvtárasszisztens (XVI. ker.)
 Káli Katalin könyvtárasszisztens (KESZ)
 Medveczky Attila könyvkötő (Kötészet).

Pályázati felhívás

A FSZEK Dél-pesti Régiója pályázatot hirdet Soroksár (Grassalkovich út 128.) könyvtár vezetői állására.

Pályázati követelmények: szakirányú felsőfokú végzettség vagy nem szakirányú főiskolai végzettség és a szakképzésben szerzett közép szintű képesítés, valamint számítógépes ismeret.
 Előnyt jelent a TEXTLIB ismerete és alkalmazása.

Feladat: a könyvtár munkájának szervezése és irányítása a FSZEK Általános Ügyrendjének II. 6. pontjában foglaltaknak megfelelően.

A vezetői megbízás határozatlan időre szól, kezdete a pályázat elbírálását követő döntés után azonnal.

A pályázathoz mellékelni kell az iskolai végzettséget igazoló okiratot, rövid önéletrajzot az eddigi szakmai tevékenység leírásával, valamint a feladat ellátására vonatkozó szakmai programot.

Bérezés: A KJT-nek megfelelően, plusz vezetői pótlék.

A pályázat leadási határideje: 1999. június 25.

Elbírálásának időpontja: A leadási határidőtől számított 10 nap.

További felvilágosítás, valamint a könyvtár működésére vonatkozó dokumentumok a Dél-pesti Régióközpontban.

Postacím: FSZEK Dél-pesti Régió
 1195 Budapest, Kossuth Lajos u. 8.

Budapest, 1999. május 20.

Kovács Éva
 könyvtárigazgató

A Központi feldolgozó csoport ETO-ban „jártas” felsőfokú végzettségű munkatársat keres.

Érdeklődni lehet: Bánhegyi Gyulánénál, 318 - 1477

Pobori Ágnes felelős szerkesztő
 Gujgiczter Imréné, Hámory Zsófia,
 Hucskóné Kovács Mária, Kapuvári Zsuzsa,
 Szatmári Istvánné, Szecsei Lászlóné,
 Vargáné Vida Emília

Felelős kiadó: dr. Fodor Péter főigazgató

Megjelenik havonta.
 Ára: 10,— forint.
 Előfizetési díj egy évre: 120,— Ft.
 Szedés, tördelés, nyomtatás:
 Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár Nyomda
ISSN 0139-1917.
 Táskaszám: 118/99.